

Streda 21. októbra 2020

Milí deviatáci, dnes budeme pokračovať v opakovaní hlások, konkrétne spoluhlások.

1. Prepíšte si poznámky do zošita.

2. Naučte sa ich.

3. Urobte cvičenia a skontrolujte si ich (k 1. a 2. cvičeniu máte na konci pomôcku, 3. cvičenie urobte bez pomoci).

4. Fotky poznámok a cvičení mi pošlite ako prílohu správy pod názvom **Streda 21. 10. 2020**.

Ďakujem.

Spoluhláskové skupiny a zdvojené spoluhlásky

Spoluhlásková skupina

je zoskupenie viacerých spoluhlások v slove, napr. zoskupenie dvoch spoluhlások (dlá**ž**ka), troch (vla**stn**osť), štyroch (disid**entsk**ý) a viacerých.

Výslovnosť niektorých spoluhláskových skupín:	príklad	výslovnosť
	- stn -	šťastný šťastný
	- stl -	šťastlivý šťastlivý
	- zdn -	prázdný prázdny
	- ds -	predsa preca

Zdvojené spoluhlásky

sú **dve za sebou nasledujúce rovnaké spoluhlásky** (napr. **Anna**). Zdvojenými spoluhláskami môžu byť aj tie, ktoré sa líšia iba mäkkosťou (napr. tť; šest'**t**onový) alebo tie, ktoré sa líšia znelosťou (napr. zs; be**Z**Senný).

Výslovnosť **zdvojených spoluhlások**: Zdvojenú spoluhlásku vyslovujeme ako jednu dlhšiu spoluhlásku

(> je znakom pre predĺženie výslovnosti).

príklad	výslovnosť
- dd -	oddych o>dych
- jj -	dvojazyčný dvo>jazyčný
- kk -	mäkký mä>ký
- nn -	cenný ce>ný
- rr -	štvorročný štv>ročný
- šš -	vyšší vy>ší
- zz -	bezzubý be>zubý

Slabikotvorné spoluhlásky

V našom jazyku môžu slabiku vytvoriť (sú slabikotvorné):
a, samohlásky,
b, dvojhlásky,
c, spoluhlásky r, ř, l, í .

Spoluhlásky R, Ř, L, Í niekedy **SÚ slabikotvorné** a niekedy **NIE SÚ slabikotvorné**. Ako to rozlíšiť?

Postupujeme takto:

1. Slovo, v ktorom je r, ř, l, í rozdelíme na slabiky:

VLK – 1-slabičné (nedelíme, keďže ho tvorí iba 1 slabika), **VRANA** – vra – na

2. Ak **JE** v slabike okrem **r, ř, l, í** aj **samohláska** alebo **dvojhláska**, r, ř, l, í **NIE JE SLABIKOTVORNÉ**, lebo slabiku tvorí samohláska/dvojhláska.

Napr. v **ra** – na – v slabike je okrem **r** **samohláska a**, ona tvorí slabiku, takže **r** **NIE JE slabikotvorné**.

3. Ak **NIE JE** v slabike okrem r, ř, l, í aj samohláska alebo dvojhláska, r, ř, l, í **JE SLABIKOTVORNÉ**, lebo musí tvoriť slabiku, keďže samohláska/dvojhláska tam nie sú.

Napr. v **lk** – v slabike **nie je** žiadna samohláska ani dvojhláska, takže **l** **JE SLABIKOTVORNÉ**.

krmenie ---> **kř** – me – nie ---> **kř** ---> v slabike **NIE JE** samohláska/dvojhláska ---> **ř** **JE SLABIKOTVORNÉ**

hlava ---> **hla** – va ---> **hla** ---> v slabike **JE** samohláska **a** ---> **l** **NIE JE SLABIKOTVORNÉ**

Cvičenia:

1. **Doplň zdvojené spoluhlásky: dd, jj, kk, nn, ňň, rr, šš, ťť, zz.** (Stačí vypísať len slovo, do ktorého dopĺňaš.)

jese__é počasie, hrať štv__učne, byť ro__úrený, mä__ý rožok, o__ychovať, desa__isíc sliepok, rodi__ý zájazd, na__asnejšia hviezda, morská pa__a, be__ubé dieťa, šes__isícový vrchol, de__e sa učíť, najvy__ie kopce, o__nes sa zlepším, oke__ý rám, kole__ý kĺb, na__užnejší cíp, nevi__ý kamarát, štv__očná sestra, učiteľka A__a, o__aný Piatok, ra__á hmla, turistický o__iel, týžde__ý pobyt, do vy__ieho ročníka, kame__ý svah

2. **Doplň spol. skupiny, môžete si vybrať: -ďť, -zs, -dst, -nst, -stn, -sts, -stv, -st's, -šst, -zdn, -zst, ždn, -žďň.** (Stačí vypísať len slovo, do ktorého dopĺňaš.)

Už päť tý__ov stále mrholí, nesmiem si zabudnúť dá__ik. Zimné prá__iny sa blížia a ja cestujem do Francú__ka. Po__e s nami dnes do kina. Ja idem na divadelné pre__avenie. Me__ký život nie je lepší ako dedi__ý. Sestra oslávila še__ásť rokov. Čer__ý chlieb s cibuľou mám veľmi rád. Želáme si šťa__ý návrat. Zúča__ili sme sa olympiády. V me__kom klube som získal cenné skúsenosti a to mi prinieslo cenné víť__vo. V škole sa učíme, kde nájdeme bohaté rastli__vo aj živočí__vo.

3. **Zisti, či R, Ř, L, Í v týchto slovách JE slabikotvorné/NIE JE slabikotvorné.**

VRBA

VRANA

VLNA

HLAVA

Pomôcka:

1.

jesenné počasie, hrať štvorročne, byť rozzúrený, mäkký rožok, oddychovať, desaťtisíc sliepok, rodinný zájazd, najjasnejšia hviezda, morská panna, bezzubé dieťa, šesťtisícový vrchol, denne sa učiť, najvyššie kopce, oddnes sa zlepším, okenný rám, kolenný kĺb, najjužnejší cíp, nevinný kamarát, štvorročná sestra, učiteľka Anna, oddaný Piatok, ranná hmla, turistický oddiel, týždenný pobyt, do vyššieho ročníka, kamenný svah

2.

Už päť týždňov stále mrholí, nesmiem si zabudnúť dáždňik. Zimné prázdniny sa blížia a ja cestujem do Francúzska. Poďte s nami dnes do kina. Ja idem na divadelné predstavenie. Mestský život nie je lepší ako dedinský. Sestra oslávila šestnásť rokov. Čerstvý chlieb s cibuľou mám veľmi rád. Želáme si šťastný návrat. Zúčastnili sme sa olympiády. V mestskom klube som získal cenné skúsenosti a to mi prinieslo cenné víťazstvo. V škole sa učíme, kde nájdeme bohaté rastlinstvo aj živočíšstvo.